

Kilencven...

1931. január 4-én vívta első mérkőzését a székely jégkorong

● A székely jégkorong első mérkőzését napra pontosan 90 éve vívta. A helyiek által hokiként emlegetett sportág azonnal beopta magát a csíkiak szívébe. Az eltelt kilenc évtizedet sikerek és kudarcok, győzelmek és vereségek, bajnoki címek és beteljesülni nem akaró várakozási időszakok váltakozásai jellemezték.

RÁDULY RÓBERT KÁLMÁN

Az idők járásától függetlenül előbb a csíki, majd a gyergyói székely ember is elválaszthatatlanul összefonódott e rendkívül gyors, látványos és férfias játékkal. Elődeink számára a hoki a legnehezebb időkben egyszerre volt mentsvár, közösséggé kovacsoló erő és sajátos státusunkat megjelenítő szimbólum. Visszatekintve fejet hajtunk és köszönetet mondunk. Bár név szerint csak keveseket van módunk megemlíteni, de sorainkkal a jégkorong szerelmeseinek állítunk emléket. Hálával tartozunk minden játékosnak, szülőnek, edzőnek, egyesület- és játékvezetőnek, szurkolónak, támogatónak, kritikusnak és krónikásnak, bátorítóknak és huhogóknak, korra, nemre, vallásra vagy nemzetiségre való tekintet nélkül. A kilencven év csakis az ő érdemük.

Kilencven éve történt: Az első mérkőzés (I)

2013 nyarán, egy szerdai napon a Heineken Románia sörgyár marketingosztálya Bukarestbe hívott találkozóra. A szokásos folyó ügyek áttekintése mellett a kiemelt téma a Csíkszeredai Sportklub jégkorongcsapat támogatási szerződése volt. A közel háromórás megbeszélést követően átmentem a Központi Egyetemi Könyvtárba. A munkát „kutatási szenvedéllyel ötvözve” alapon, nyakamban fényképezőgéppel. Az olvasóterembe érve kikértem az Universul újság 1929., 1930. és 1931. januári számait. Kronológiai sorrendben tekintetem át a gyűjteményt. 1929-ben semmi, 1930-ban szintúgy. 1931 következett. Szemeim gyorsan pásztázták az oldalakat, és... Ott volt. A megsárgult, nagy méretű lapon ölbetűnk bő nyolc évtizeddel korábbi lenyomata formájában kacsintott rám a döntő bizonyíték. Megsimogattam. Ujjaim megpihentek a színajai mérkőzésről szóló sorokon. A beszámolón, amely minden kételyt megszüntet, minden vitát lezár, és amelynek hatására bátorkodtam kezembe venni a vésőt, hogy a kezdetek 1929-es dátumát egyszer és mindenkorra átfagjam 1931-re.

Elsőként a munkámban mindig biztató Becze Zoltán csíkszeredai sportújságírónak írtam meg rövid telefonos üzenetben a hírt, majd a könyvtár épülete előtt várakozó kisebbik fiamnak mutattam meg a régi hírlapoldalakról készített

fényképeim (kiskorúként Csongor fiam nem léphetett be az egyetemi könyvtárba). Bukarestben ugyanaznap este a Pink Floyd rockegyüttes egykori frontembere, Roger Waters tartott nagy érdeklődésnek örvendő koncertet. És milyen a sors! Miután délután sikerült átütő lyukat ejteni a csíki hoki kezdeteinek valós történetét elrejtő, 1969 óta éktelenkedő spanyolfalon, este Waters a falak leomlásáról énekelt. 2013. augusztus 28-át írtunk ekkor.

A helyszín: Szinaja

Városunk, Csíkszereda jégkorongcsapatának első mérkőzésére tehát 1931. január 4-én került sor. A naptári év első vasárnapján. A pontos helyszínre is az Universul tudósítása tesz utalást:

Az évfordulóra a lapunk által készített logó. Szakmai munka: Tóth Szilárd

„A számos néző előtt zajló, eléggé érdekes jelenetekkel tarkított játékra a park bejáratának szomszédságában megépített tetszetős színajai jégpályán került sor.” Kutatásaim során azt is sikerült kideríteni, hogy az 1930/31-es tél volt az üdülőváros történetében az első alkalom, hogy a jégpálya itt került kialakításra. Korábban az állomástól délre, a vasúti sínek közelében lévő, nyáron evezésre használt tó befagyott jégtükörön korcsolyáztak. Az 1931. január 4-ei mérkőzés, bár hivatalosan nem számított annak, de egyben egyfajta pályaaavató esemény is volt. A csíki hoki bölcsőjét jelentő egykori sportpálya helyén, a kaszinópark déli kijáratának közvetlen közelében ma a Hotel Sinaia épülete található.

A mérkőzést, bár ez csak néhány éve derült ki, a helyi sajtó is figye-

lemmel követte. Erőss Vilmos a 2015. április 29-én közölt Adalékok a csíki hoki történetéhez című írásában elsőként állapítja meg, hogy „a csíkszeredai könyvtár gyűjteményéből valaki az elmúlt rendszerben kitépte az eseményről hírt adó lapszámokat”. Mint azt 2017 júliusában a Kolozsvári Egyetemi Könyvtár gondozásában található Csíki Lapok-kollekció tanulmányozása során személyesen is megtapasztaltam, a korabeli helyi sajtó röviden ugyan, de beszámolt a csíkszeredai csapat elutazásáról. „A lendületes fejlődést mutató Sportegyesületünk jéghoccey csapata

ség a felszerelés pótlása céljából hosszabban időzött Brassóban, az éjszakát a meghívó fél költségen Szinaján töltötte. A mérkőzés kezdetét vasárnap 11 órára tervezték, de a regáti életvitelre jellemző módon a tervvel maradtak, hiszen Cantacuzino herceg, a bukarestiek legismertebb játékosa nem érkezett meg időben. Nemes egyszerűséggel lekéste a reggeli vonatot. Azonban, igazi sportemberként, nem adta fel. Hazasietett, gépkocsijába ült, és automobilbajnokhoz méltón nem sokkal a vonat érkezését követően ő is befutott Szinajára. Egyesek szerint még a vonatot is megelőzte, de a mérkőzés ettől még mindig nem kezdődhetett. Arthur Vogel, a kijelölt játékvezető ugyanis még Cantacuzinónál is többet késett, majd miután megjelent, saját bevallása szerint sem sípja, sem órája nem volt. Legalábbis ezt írta a mérkőzésről szóló tudósításában, hiszen Vogel ez idő tájt az egyik bukaresti napilap újságírója volt. Ebben számolt be arról is, hogy a sípot a szolgálatban

a szellemi vezető, Dóczy András vasáru-kereskedő pedig a mecénás szerepében utazott a csapattal.

Fiaink szabályzatismerete finoman fogalmazva is felületes volt. Az ezzel kapcsolatos hiánypótlásról Löffler Aurél, túl a kilencvenen, Kovács Gábor Huj, huj, hajrá, Szereda! című könyvében így emlékezett: „Meg kell említenem dr. Balogh János nevét, aki ügyvéd volt és öreglegény. Ő ott sertepertélt közöttünk, fiatal lányok is jártak a jégre, s miegymás... Világot látott ember volt, és mi megkértük, szerezzen egy szabálykönyvet.” Azt már Vákár Lajos 1979-ben, a Nagy Benedek és Székedi Ferenc szerkesztésében megjelent 50 éves a csíkszeredai jégkorong című kiadványban rögzített szavaiból tudjuk, hogy a derék ügyvéd és korcsolyatárs eleget tett a felkérésnek: „Dr. Balogh János elővasta a szabályokat, és nagyjából mi elsajátítottuk a lényegét. Például azt megjegyeztük, hogy eséskor kiállítás jár, de hogy milyen esésre, arra már nem terjedt ki a figyelmünk. Az első mérkőzésen Szinaján Sprencz

Eredmény

1931. január 4., 11.30, Szinaja: Tennis Club Român–Csíkszeredai Korcsolya Egylet 6:0 (0:0, 3:0, 3:0). Nagyszámú érdeklődő közönség. Vezette: Arthur Vogel (Bukarest). Tennis Club Român: Demeter Danielopol – Șerban Grant 1, Nicolae Polizu-Micșunești – Costantin Cantacuzino (1 gól), Alexandru Botez Donici (3), Pierre Grant (1). Cserejátékosok: Paulică Anastasiu, Ion Cantemir.

Csíkszeredai Korcsolya Egylet:

Dóczi János – Löffler Aurél, Schmidt Béla – Vákár Lajos, Czaka István, György Antal. Cserejátékosok: Sprencz György, Császár Jenő. Csapatvezetők: Balog János és Dóczy András.

lévő őrmesterektől szerezte, az időmérőt pedig az éppen arra járó egyik bájos hölgytől kérte kölcsön.

A továbbiakban adjuk át a szót a krónikásnak, az eseményeket a közvetlen közelből átélő Arthur Vogel újságírónak, aki a már említett tudósításában így fogalmazott: „Az erdélyiek fiatal, virgonc fiúk. Az igazi virtuóz ellenfeleikhez képest elfogadhatóan korcsolyáznak. Ez az első mérkőzésük. Hat napot edzettek, és ennek dacára az országos bajnokkal állnak szemben. Jégfelület helyett a levegőben hordozott ütő, kezdetleges gáncs, off-side-ok, más szabályellenességek, egy játékosal több a jégen – a csapatkapitányt tették ki, hogy az előírt létszámban maradjanak – nem csökkenti az érdemeiket. A két vezető, a fiatal dr. Balogh János és Dóczy András úr minden dicsőretet megérdemel.” Az elismerő szavak kilencven esztendő távlatából is indokoltak. Dr. Balogh János ügyvéd

György megbotlott, elesett, és kijött a pályáról. A játékvezető nem tudta mire vélni a helyzetet, megkérdezte, hogy miért játszott kevesebben. Mi megmagyaráztuk a szabályt. Mert a szabály, az szabály! Az első mérkőzésről még annyit elmondhatok, hogy Dóczy János kifordított bekecsben védett, tele volt a teste ütéseikkel, kék foltokkal, s így az első harmadban nem kaptunk gólt.”

Tíz perc szünetet követően a második harmad a bukarestieké. Fölényük Botez három találatával az eredmény alakulásában is megmutatkozik. Bár a fehérben játszó csíkszeredaiak egyre inkább belejönnek a játékba, a záró negyedórában a zöldek újabb három találatot érnek el. Ezúttal Cantacuzino és a Grant testvérek osztoznak a gólokon. Negyvenöt percnyi játékot követően a találkozó hatgólos „tecceres” sikerrel ér véget. A helyi Szállodai és Kaszinó Társaság által erre az alkalomra felajánlott serleget a várakozásoknak megfelelően a bukarestiek nyerték.